

Att möta influensan på plats

Jag kan inte hjälpa det, men vid varje influensasäsong tänker jag tillbaka på tandborstning i Nanjing. Det var på hösten och i mitten på 1990-talet, som jag tillsammans med ett tiotal studerande, allt från Australien till Irland, läste en kurs i TCM (Traditional Chinese medicine) vid International College of TCM in Nanjing, två timmars tågresa från Shanghai. Men det är varken om den dammiga stora sexmiljonstaden eller om kursen, som jag vill skriva. Det ska handla om omhändertagande av sjuka i en annan kultur.

Sista veckan av min två månader långa vistelse där, insjuknade jag plötsligt i influensa. Om det var Shanghai- eller Beijinginfluensavirus låter jag vara osagt, men det var en grym och mäktig jävel, som satte mitt temperaturreglerande system ur spel och lämnade inte en enda kroppsmuskel i fred. Min frånvaro på morgonklassen noterades ögonblickligen, och vid lunchdags knackade min lärare, en kvinnlig TCM-professor under ett välklingande namn dr Qiao på min studentrumsdörr. Hennes späda kropp, men full av kraft, lutade sig över min säng och hennes svala hand lade sig på min höga panna.

Du får läggas in med ett vätskedropp, lydde hennes ordination, medan mina grumliga ögon omedelbart förställde sig en flock av vitklädda myrliknande kineser med tjocka metallkanyler riktade mot mina välfyllda armvecksådror.

Jag tycker, att vi kan vänta lite, opponerade jag mig så bestämt jag förmodade. Årligt sagt befarade jag, inte utan anledning, hepatit B-virus som gömde sig på kanylernas spetsar, och det var ett virus för mycket.

Professor Qiao skakade sitt mörka huvud i en missnöjesgest och försvann ljudlöst, för att ett tiotal minuter senare återkomma med en stor kopp örtte och någonting som påminde om en mjuk riskaka.

Drick det här och vi gör som du vill. Vi kan ju vänta till imorgon och se.

Hon såg till att jag tömde muggen, men insisterade föga på riskakan. Efteråt återvände hon till sin eftermiddagsundervisning, för att i fortsättningen hålla en daglig telefonkontakt med mig.

Hon ersattes av min Thai Chi-instruktör, en kortstubbad man runt sextio. Efterhand förstod jag att han

blev utvald av skolledningen till min änglavakt, och han tog plats vid min fotända för att tyst vaka över mig. Han brukade ha en nykokt, kletig och osaltad rissoppa med sig och försökte varje gång övertala min dumma nordeuropeiska mun att livnära mig på den.

– You must eat. Rice is very good for stomach, lät hans ramsa.

De första dagarna var jag ganska medtagen, och kan därför inte återge exakta tidsåtgångar av hans besök, men jag kände mig bevakad av hans svarta granskande ögon. Jag kan inte påstå, att jag var tacksam för hans eller skolans omtanke, men jag var inte otacksam heller. Fast på ett sätt uppfattade jag det hela som för mycket, för ovanligt och för påträngande. Även om han kunde vara min far, så var han där ingen mer än en främling och Sverige hade lärt mig att lämna de sjuka i fred.

Fast det var inte allt. Den största överraskningen kom den femte eller sjätte (?) morgonen, då jag var feberfri och fast besluten att hålla mig vid den tidigare planen och flyga hem. Thai

Chi-mästaren kom in till mig extra tidigt den dagen och utöver fruns rissoppa föreslog han helt enkelt:

– Jag vill hjälpa dig i duschen.

Jag stelnade till och visste varken om jag skulle skratta åt det eller skälla ut honom, men hans oskyldigt vänliga utseende gjorde, att jag tackade för omsorg, men duscha skulle jag vilja göra alldeles själv. En stund stod han vid fotändan med ett skäligen sorgset ansiktsuttryck innan hans ögon fick glödvärmen på nytt.

Jag kan i så fall bors-ta tänderna på dig.

I sängen ...

Lämna mig i fred! skrek jag. Kanske för högt, kanske för otrevligt, för det sista jag såg av honom var hans indignerade(?), förvånade(?) blick, när han snällt vinkade »hej då« till mig från dörröppningen.

Det tog mig en avsevärd tid att smälta det hela,

och att efter hand försöka förstå. Det fanns inget annat motiv än att skylla hans beteende på hans österländska kultur. I stora delar av världen lämnar omgivningen inte den sjuke åt sig själv. Omvärlden tar ett fullständigt ansvar och närmast omyndigförklarar patienten, för hans eget bästa.

Det här klingar inget vidare bra. Fast ibland, ibland när det virvlar av trötta eller sjuka tankar i ens huvud, vore det inte så dumt att någon tog hand om oss, var mer med och hjälpte till mer än vad vi är vana vid.

KRÖNIKÖR: **Dorota Bondyr-Carlsson**
leg läkare